

Scientific journal «ECONOMICS AND FINANCE»

Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland

**WIRTSCHAFT UND MANAGEMENT:
PROBLEME DER WISSENSCHAFT UND PRAXIS**

Sammelwerk der wissenschaftlichen Artikel

Volume 1

Russischer Index der
Wissenschaftlicher Zitierung

Übergeben für die Rezension
**Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)**

**Verlag SWG imex GmbH
Nürnberg, Deutschland,
2014**

Verlag SWG imex GmbH

**WIRTSCHAFT UND MANAGEMENT:
PROBLEME DER WISSENSCHAFT UND PRAXIS**

Rezensenten:

Pelikh S. A.

Doctor Hab. in Economics, Professor of business economics of the Academy of Management under the President of the Republic of Belarus, Honoured Worker of Industry of the Republic of Belarus (Minsk)

Ruta Šneidere

PhD. in Economics, Docent, Head of Department of Accounting and Auditing, University of Latvia (Rīga, Latvia)

*Der wissenschaftliche Redakteur: Kandidat der Wirtschaftswissenschaften,
Dozent, Professor der RANH S.I. Drobjasko*

Wirtschaft und Management: Probleme der wissenschaft und praxis: Sammelwerk der wissenschaftlichen Artikel. Vol. 1 - Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014. - 416 S.

ISBN 978-3-00-048438-4

Das Sammelwerk der wissenschaftlichen Artikel ist nach den Ergebnissen der wissenschaftlich-praktischen Konferenz "Wirtschaft und Management: Probleme der wissenschaft und praxis" herausgegeben und ist eine wissenschaftlich-praktische Veröffentlichung. Hier gibt es die wissenschaftlichen Artikel der Studenten, Aspiranten, Doktoranten, Kandidaten und Doktoren der Wissenschaften, der Forscher und Praktiker aus Europa, Russland, aus der Ukraine, aus nahem und fernem Ausland. In den Artikeln sind die Forschungen berichtet, die Prozesse Veränderungen in der Struktur der modernen Ökonomik und des Staatsaufbau wiedergeben. Der Sammelband ist für Studenten, Aspiranten, Doktoranten, Hochschullehrer, Forscher, Praktiker und an Tendenzen der Entwicklung der modernen ökonomischen Wissenschaft interessierenden Menschen bestimmt.

ISBN 978-3-00-048438-4

© Verlag SWG imex GmbH, 2014

© Autoren der Artikeln, 2014

© Alle Rechte vorbehalten, 2014

Scientific journal «ECONOMICS AND FINANCE»

Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland

**ECONOMICS AND MANAGEMENT:
PROBLEMS OF SCIENCE AND PRACTICE**

Collection of scientific articles

Volume 1

List of journals indexed

Submitted for review in

**Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)**

**Verlag SWG imex GmbH
Nürnberg, Deutschland,
2014**

Verlag SWG imex GmbH

**ECONOMICS AND MANAGEMENT:
PROBLEMS OF SCIENCE AND PRACTICE**

Reviewers:

Pelikh S. A.

Doctor Hab. in Economics, Professor of business economics of the Academy of Management under the President of the Republic of Belarus, Honoured Worker of Industry of the Republic of Belarus (Minsk)

Ruta Šneidere

PhD. in Economics, Docent, Head of Department of Accounting and Auditing, University of Latvia (Rīga, Latvia)

*Der wissenschaftliche Redakteur: Kandidat der Wirtschaftswissenschaften,
Dozent, Professor der RANH S.I. Drobjasko*

Economics and management: problems of science and practice: Collection of scientific articles. Vol. 1 - Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014.- 416 p.

ISBN 978-3-00-048438-4

Collection of scientific articles published on the results of the International scientific and practical conference "Economics and management: problems of science and practice" is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

ISBN 978-3-00-048438-4

© 2014 Copyright by Verlag SWG imex GmbH
© 2014 Authors of the articles
© 2014 All rights reserved

CONTENT

1. NATIONAL ECONOMICS AND MANAGEMENT	10
Mutafchieva-Bakalova Violeta. DEVELOPMENTS IN AIR TRANSPORT WORLDWIDE.....	10
Kumanova-Larde D.D., Nikolova-Alexieva V.L. CONTEMPORARY PROBLEMS IN E-COMMERCE IN BULGARIA	13
Tupá M., Vojtovič S., Karbach R. UNEMPLOYMENT AND EMIGRATION OF LABOR FORCE TO ABROAD.....	17
Vojtovič S., Tupá M. SLOVAKIA AS A TARGET COUNTRY OF LABOR IMIGRATION	22
Beysenbaeva A.K. ECONOMIC IMPORTANCE OF REGULATION CUSTOMS TARIFF OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN TERMS OF ENTERING THE WTO.....	27
Bielikova N.V. CONCEPTUAL PROVISIONS FOR MAKING ECONOMIC REFORMS.....	31
Berveno O.V. LIFE QUALITY MANAGEMENT IN INFOMEDIA	35
Bikulova D.U. ANALYSIS OF STRUCTURE AND DYNAMICS OF FOREIGN TRADE BETWEEN UKRAINE AND THE COUNTRIES OF THE EU IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESS'S DEEPENING.....	40
Bondarevska K.V. AGRICULTURAL INTEGRATION IN THE CONTEXT OF STATE REGULATION OF AGRARIAN SECTOR.....	44
Bronitskaya V.V. LIFE QUALITY MANAGEMENT IN INFOMEDIA THE PHENOMENA OF SPIRITUAL PRODUCTION AS REFLECTION AND REPRODUCINFG FACTOR IN THE CRISIS OF THE NATIONAL ECONOMY	48
Burmaka M.M. PRELIMINARY EVALUATION OF INVESTMENT PROJECT EFFICIENCY IN HIGHWAY CONSTRUCTION.....	53
Golovnina O.G. METHODOLOGY SOCIO-ECONOMIC ANALYSIS WITH ALLOWANCE FOR VALUATION SYNERGY	58
Goryanskaya T.V. FOREIGN TRADE RELATIONS: BASIC APPROACHES TO THE DEFINITION.....	63
Yerezhepova A.A., Yerezhepov A.E. MODERN PARADIGM OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE WORLD ECONOMY	68
Zhavoronkova G.V., Kylivnyk I.S. INTANGIBLE ASSETS AS A BASIC CATEGORY OF ECONOMIC OF KNOWLEDGE AND INFORMATION.....	73
Zagurskiy O.N., Fiialko T.A. MAIN TRENDS IN THE DEVELOPMENTOF AROSTEGUI MARKET OF UKRAINE.....	78
Isaieva N.I. THE PROBLEM OF CREATING AN INTEGRATED SYSTEM STRATEGIC PLANNING IN UKRAINE.....	83
Isaieva N.I. EXPERIENCE TERM STRATEGIC PLANNING OF THE EUROPEAN UNION AND POLAND	87
Marushchak D.U. SELF-APPRAISAL EFFECTIVENESS EVALUATION OF ECONOMIC INTEGRATION.....	91
Melnykova V.I., Melnykova E.P., Ponomareva T.V. PROBLEMS AND PROSPECTS DEVELOPMENT AGRICULTURE OF UKRAINE	96

Nazyrov K.F. INSTITUTIONS OF THE STATE AS DETERMINANTS OF MARKET REFORMS	100
Nikitina A.V. ECONOMY COMPETITIVENESS OF THE CIS COUNTRIES UNDER THE CONDITIONS OF INTEGRATION INCREASE	105
Oleksich D.V., Oleksich Z.A. CLARIFICATION OF THE PRINCIPLES OF STATE FINANCIAL CONTROL	111
Potravka L.A. THEORETICAL FOUNDATIONS STRUCTURE FORMATION UKRAINE NATIONAL ECONOMY	118
Sakovska O.M. THE EFFECTIVE DEVELOPMENT OF VEGETABLE PRODUCTION THROUGH THE ESTABLISHMENT OF MARKETING COOPERATIVES.....	123
Slyvka T.O. MODERN TRENDS IN THE NETWORK SYSTEM OF CORPORATE PROPERTY	127
Sobchenko A., Krukovska O. FINANCIAL AND ECONOMIC CRISIS AND ITS AGRICULTURE	131
Sribna E.V. LOGISTICS PARADIGM ASPECTS OF THE COAL POWER COMPONENT OF UKRAINE DUE OF EASTERN MILITARY ACTIONS....	136
Tytarenko O.S. CHARACTERISTICS OF BREAD MARKET AND BAKERY PRODUCTION DEVELOPMENT PROSPECTS IN UKRAINE.....	141
Tkachev A.A. DEVELOPMENT TRENDS OF IT-INDUSTRY IN CONTEXT OF COMPETITIVENESS OF THE NATIONAL ECONOMY	145
Umbitaliev A.D., Kydyrova Zh.Sh., Kulanova D.A. MONITORING OF THE CONDITION OF DEVELOPMENT BUSINESSES IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN	149
Khaustova V. Ye., Oliynyk A.D. INDUSTRY OF UKRAINE: CURRENT STATE, TRENDS AND DEVELOPMENT PROSPECTS.....	152
Khusainov R.V. DEVELOPING STRATEGY OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN UKRAINE INNOVATIVE DEVELOPMENT.....	158
Cherednychenko G.A. THE MECHANISM OF STATE REGULATION OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN UKRAINE AND THE DIRECTIONS OF ITS IMPROVEMENT.....	162
Shapovalenko N.V. BALANCE OF PAYMENTS IN THE GENERAL EQUILIBRIUM CONTEXT	167
2. ENTERPRISES ECONOMICS AND MANAGEMENT	173
Denins Andris. ECONOMIC AND MANAGEMENT PROBLEMS OF GREEN ELECTRICITY GENERATION BUSINESS	173
Kumanova-Larde D.D. ELECTRONIC PAYMENT SYSTEMS IN BULGARIA	177
Akulyushyna M.O., Kyrtoka M.M. INNOVATIVE INVESTMENT POLICY OF UKRAINE: PROMOTION AND WAYS TO IMPROVE.....	180
Barchan V.A., Chernobrivets O.A. BRAND AS A PART OF COMPANY'S BUSINESS REPUTATION AND METHODS OF ITS EVALUATION	184
Klipkova O.I. FORMATION OF INNOVATIVE DEVELOPMENT AS BASIS FOR GROWTH ENTERPRISE COMPETITIVENESS	187

Kravchenko E.S., Bragina O.S. STUDY OF THE INFLUENCE FACTORS ON EFFICIENCY PROCESS-ORIENTED BUBGET MANAGEMENT	191
Dedilova T., Filatov A. INNOVATIVE MANAGEMENT AS SUBSYSTEM OF STRATEGIC MANAGEMENT BY AN ENTERPRISE	194
Koltunovich A.S. INNOVATIVE TECHNOLOGICAL MODERNIZATION AS AN INSTITUTIONAL BASE FOR SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE.....	198
Koshelenko V.V. ECONOMIC COMPONENTS OF EXTERNAL MIGRATION OF LABOUR RESOURCES OF UKRAINE.....	202
Kryukova I.A., Zamlynskyi V.A. STRATEGY OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF VENTURE INVESTMENT COMPANIES MARKET FOOD SERVICES OF UKRAINE.....	205
Lagutina K.V. ISSUES OF INFORMATION SUPPORT OF CONTROLLING	210
Lazarenko Y.O. ENHANCING THE INNOVATION CAPABILITIES OF SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES THROUGH THE KNOWLEDGE SHARING PROCESS.....	214
Popovenko N.S., Lapina I.S., Kula M.V. STABILIZATION OF THE ECONOMY BY ENHANCING INNOVATION IN ENTERPRISES	219
Leshchenko L.O. PECULIARITIES OF VEGETABLE PROFIT ENTERPRISES	223
Mitskevych N.V., Mitskevych D.I. RELEVANCE OF INVESTMENT POTENTIAL ENTERPRISES WIND ENERGY	227
Nesterenko O.S. DETERMINE THE FACTORS THAT AFFECT THE COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES.....	230
Nikitchenko T.O. CHANGE MANAGEMENT OF STRATEGIC DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES	235
Odarenko O.V. "NEW CONSUMERS": ACTUAL RISK-ENVIRONMENT FOR THE TELECOMMUNICATION COMPANIES	240
Piznyak T.I. ECOLOGY-ORIENTED DEVELOPMENT STRATEGY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES.....	244
Polozova T.V. PARTICULARS OF DIAGNOSTICS OF INNOVATIVE-INVESTMENT ABILITY OF THE ENTERPRISE IN A COMPETITIVE SPACE	248
Polevaya T.V. TANGIBLE CIRCULATING ASSETS AS BASIS OF CONTINUITY OF TRADE-PRODUCTIVE PROCESS	254
Savchenko G.A., Burda Y.D. IMPLEMENTATION OF PROFESSIONAL COMPETENCES MODEL INTO ORGANISATION HR-PROSESSES.....	259
Sadchikov V.S. ANALYSIS OF INVESTMENT SOURCES AND INNOVATIVE INVESTMENT SCHEMES OF CROP ENTERPRISES	262
Sevidova I.A. CONDITIONS AND FACTORS OF INNOVATION DEVELOPMENT MODEL OF AGRARIAN ENTERPRISES	266
Vikhlyayeva S.I., Chekalina E.P., Siketina N.G. RISKS OF THE ENTERPRISE IN THE CHANGING COMPETITIVE ENVIRONMENT	271

Simkina N.V. FAMILY BUSINESS: PECULIARITIES AND ADVANTAGES	274
Skrynkovskyy R.M. RESOURCE OF KNOWLEDGE AS A FACTOR INFLUENCING THE COMPETITIVENESS IN THE CONTEXT OF COMPANY DEVELOPMENT	277
Skrypnyk S. METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING COMPETITIVENESS FARM	281
Vasylyk O.B., Storozh Ya.B., Savchuk T.V. ANALYSIS OF EQUITY CAPITAL ECONOMIC NATURE	286
Tarasova I.I. LEVEL AND EFFECTIVENESS OF INNOVATION IN AGRICULTURAL ENTERPRISE	291
Titarenko I.V. IMPROVEMENT OF ORGANIZATION OF MANAGEMENT OF ENTERPRISES AND ORGANIZATIONS OF CONSUMER COOPERATION FINANCIAL SUBSYSTEM	294
Fadyeyeva I. DIFFERENT APPROACHES ON OPTIMIZATION OF DRILLING COST-PRICE	299
Orlov V.M., Petrashevskaya A.D., Franchuk E.P. TRENDS AND REGULARITIES OF TELECOMMUNICATION SERVICES MARKET IN UKRAINE	306
Chernyavskaya E.I. RESTRUCTURING OF ENTERPRISES: THE POLITICAL EKONOMIC AND INSTITUTIONAL ASPECTS	311
Chubuk L.P. METHODS OF AGGREGATE VALUATION OF THE WAREHOUSE REAL ESTATE BY INCOME APPROACH	316
Shylkina K.O., Samoilenko K.V. IDENTIFICATION OF RESERVES TO IMPROVE MANAGEMENT OF TOURISM BUSINESS ENTERPRISES KHERSON	321
Nikolova-Alexieva V.L., Kumanova-Larde D.D. RESEARCH OF THE MAIN FACTORS' INFLUENCE ON THE STRATEGY REALIZATION IN THE BULGARIAN ENTREPRISES	326

3. PRODUCTIVE FORCES DEVELOPMENT AND REGIONAL ECONOMY

	334
Hnedina K.V. FEATURES OF FORMATION OF STRATEGY OF DEVELOPMENT OF MUNICIPAL TRANSPORT SYSTEM OF THE AVERAGE CITIES IN THE CONDITIONS OF THE ACCELERATED URBANIZATION	334
Kerbikova A.S., Khitko M.N. ANALYSIS OF NATURAL RECREATION OF POPULATION OF UKRAINE	337
Kovalyova O.M. THE STATE OF GARDENING INDUSTRY IS IN UKRAINE AND SUMY REGION	342
Kolodinskyy S.B., Babiy O.N. RESTRUCTURING OF REGIONAL ECONOMY ON THE BASIS OF FORMING OF INNOVATIVE STRUCTURES	346
Kulbaka O. LAND RESOURCES ROLE IN THE FORMATION PROCESS OF ECONOMIC INCENTIVES OF THE DEVELOPMENT OF REGIONAL ECONOMICS	351
Martynenko V.O. ROLE OF INNOVATIONS IN INCREASING OF COMPETITIVENESS OF REGIONS IN UKRAINE	356

Ovechkina E.A., Abass K. Dzhaud. KOMPARATIVNIY ANALYSIS EXTERNAL «CONTOUR» OF RESOURCE POTENTIAL OF TERRITORIAL-PRODUCTION COMPLEXES IN THE CONDITIONS OF UKRAINIAN AND IRAQ ECONOMIC REALITIES	361
Omarov Shakhin A. THEORETICAL BASES AND SCIENTIFIC ELABORATION OF THE REGIONAL DEVELOPMENT PROBLEMS TOPIC	365
Orlenko E.V. REGIONAL CLUSTERING - A MECHANISM ON INCREASE COMPETITIVENESS COUNTRY	370
Ryndzak O.T. ADAPTATION OF MIGRANTS TO HOST SOCIETIES: THEORETICAL ASPECTS	375
Voytko S.V., Sapsai K.V. THE SPHERE OF POWER ENGINEERING OF INDIVIDUAL COUNTRIES IN THE COORDINATES OF QUALITY AND SAFETY OF LIFE.....	379
Sydorenko I.V. SOURCES AND SCHEMES OF MODERNIZATION OF INDUSTRIAL INFRASTRUCTURE IN THE REGION	383
Smolyarchyk M.V., Sohnuch S.A. ASPECTS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL LAND.....	389
Tokar I., Zverev S. DETERMINATION OF IMPACT OF THE REGION INVESTMENT ATTRACTIVENESS ON COMPETITIVE EDGE OF ENTERPRISES	393
Fedorchuk A.M. THE STRATEGIC PRIORITIES FOR THE DEVELOPMENT OF STATE-PRIVATE PARTNERSHIP IN INFRASTRUCTURE INDUSTRIES THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE.....	396
Chlebnikova N.B. PROBLEMS AND PROSPECTS OF RAW MATERIALS IN LEATHER AND FUR INDUSTRIES OF UKRAINE.....	401
Yaremko L.A., Poliakova J.V. MODERNIZATION OF THE REGIONAL ECONOMY IN TERMS OF SOCIO-ECONOMIC CRISIS (EXAMPLE OF LVIV REGION)	407

звертають уваги при виборі об'єктів інвестиційної діяльності на їх екологічну діяльність. Однак, економічна стабільність та конкурентоспроможність екологічно орієнтованих банків та інших фінансових установ значно вища.

Значне поширення екологічно відповідального інвестування та системи інвестиційних фільтрів, є свідченням спрацьовування у інвесторів механізму самозбереження і запровадження еколого-орієнтованої стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств.

Отже, на наш погляд доцільно розробити систему інвестиційних фільтрів та майбутньої стратегії інвестування з урахуванням стратегічної еколого-економічної результативності сільськогосподарського виробництва для інвесторів (рис.1), що вкладають кошти в українські сільськогосподарські підприємства.

Екологічно відповідальне інвестування це прийняття інвестиційного рішення, що враховує в межах традиційного фінансового аналізу екологічні аспекти функціонування об'єкту інвестування. В його основі є вивчення та виокремлення прийнятних об'єктів для інвестування, що задовольняють певним критеріям екологічної відповідальності. Такий механізм стимулювання впровадження еколого-орієнтованої стратегії розвитку підприємства в світовій практиці іноді зустрічається під назвою «екологічне просіювання» та використовується при побудові фондових індексів, рейтингів, потрібних систем результативності підприємства.

Проходження підприємством вищенаведеного інвестиційного фільтру може розцінюватися як отримання додаткової конкурентної переваги порівняно з іншими підприємствами.

Отже, еколого-економічна стратегія розвитку сільськогосподарських підприємств є одним з основних елементів системи екологічного управління. Вона покликана виявити екологічний потенціал сільськогосподарського підприємства, що включає переваги в галузі охорони навколишнього середовища, ресурсозбереження, забезпечення екологічної безпеки в конкуренції з іншими підприємствами, визначити на цій основі його довгострокові цілі і забезпечити їх реалізацію за допомогою застосування продуманої системи стимулів.

Література:

1. Березіна Л.М. Організаційно-економічні аспекти формування відносин підприємств АПК: монографія / Л.М. Березіна. – Полтава: ІнтерГрафіка, 2012. – 280 с.
2. Лук'янихін В.О. Екологічний менеджмент у системі управління збалансованим розвитком: монографія / В.О. Лук'янихін– Суми: ВТД «Університетська книга», 2002. – 314с.
3. Мазлова Е.А. Практика екологического менеджмента для нефтегазовых предприятий / Е.А. Мазлова, С.В. Мещеряков– М.: ИД «НООСФЕРА», 2004. – 229 с.
4. Потравный И. М., Семенченко П. М. Формирование экологически ориентированной предпринимательской деятельности и оценка эффективности природоохранных мероприятий. — Мариуполь: Приазов. гос. техн. ун-т, 1999. — 83 с.
5. Трегобчук В.М. Про довгострокову стратегію сталого розвитку агропромислового розвитку / Трегобчук В.М., Пасхавер Б.Й., Юзефович А.Е. та ін. // Економіка АПК. – 2005. – №7. – С.3-11.

Polozova T.V.

Ph.D., Associate Professor,

Kharkiv National University of radioelectronics, Kharkiv, Ukraine

PARTICULARS OF DIAGNOSTICS OF INNOVATIVE-INVESTMENT ABILITY OF THE ENTERPRISE IN A COMPETITIVE SPACE

Полозова Т.В.

к.е.н., доцент,

Харківський національний університет радіоелектроніки, м. Харків, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У КОНКУРЕНТНОМУ ПРОСТОРИ

Розглянуто систему діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства у конкурентному просторі. Визначено особливості методологічного забезпечення діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства. Запропоновано багатоконтурний ареал діагностики інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності підприємства.

Ключові слова: інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства, діагностика, особливості, конкурентний простір.

The system diagnostics of innovative-investment ability of the enterprise in a competitive space is considered. The particulars methodological support diagnostics innovative-investment ability of the enterprise are defined. The multicircuit area of diagnostics innovative-investment competitiveness is proposed.

Key words: innovation and investment viability of the enterprise, diagnostics, features, competitive space.

У сучасних умовах розвитку економіки України інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства стає одним із вагоміших факторів його конкурентоспроможності на національному та світовому ринках. Урахування впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища обумовлює необхідність розробки та використання відповідного сучасного методичного інструментарію діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства (І-ІСП) у конкурентному просторі.

Питанням теоретичного обґрунтування та практичного використання методичного інструментарію діагностики в області інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств присвячено велику кількість наукових праць. Так, питання оцінки інноваційно-інвестиційного потенціалу та інноваційного розвитку розглянуті у роботах таких відомих українських науковців, як В.Л. Осецький [1], С.М. Ілляшенко [2], Л.В. Соколова [3], П.П. Микитюк [4] та ін. Питанням оцінки інноваційної спроможності та економічної діагностики присвятили свої роботи такі вчені, як: Н.В. Смолінська [5], О.Г. Мельник [6] та ін. Моделі оцінки, аналізу та управління конкурентоспроможністю підприємств розглянуто у роботах таких вчених, як С.В. Мілевський, О.В. Мілов [7], І.В. Булах [8].

У результаті аналізу літературних джерел, можна зробити висновок про те, що на сьогоднішній день не існує єдиного підходу до визначення напрямів, методів та інструментарію діагностики І-ІСП у конкурентному просторі, що обумовлює можливість подальшого наукового пошуку та необхідність їхнього удосконалення.

Метою даного дослідження є визначення особливостей методологічного забезпечення діагностики І-ІСП у конкурентному просторі.

Ефективність і якість результатів діагностики І-ІСП багато в чому визначається характеристиками використовуваного методологічного забезпечення.

Рис. 1. Система діагностики І-ІСП у конкурентному просторі

Джерело: розробка автора

Ключовими елементами методологічного забезпечення діагностики є: система показників; джерела інформації; методи й процедури діагностики, використовувані для дослідження інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства; методичні підходи до розрахунку показників; рекомендації з узагальнення й правила представлення результатів діагностики (таблична, графічна) для прийняття рішень.

У найбільш загальному виді процес діагностики можна представити трьома векторами: а) вектор станів входів системи $A_t = (A_1, A_2, \dots, A_m)_t$; б) вектор станів виходів системи $B_t = (B_1, B_2, \dots, B_n)_t$; в) вектор внутрішніх станів (потенціал) системи $C_t = (C_1, C_2, \dots, C_k)_t$.

Система діагностики І-ІСП у конкурентному просторі представлена на рис. 1.

Діагностика І-ІСП – це не тільки дослідження процесів, що відбуваються в структурі самого підприємства, це, насамперед, аналіз того середовища, у якому воно функціонує.

Пропонований у даному дослідженні до практичного використання підхід базується на математичному апараті теорії розпізнавання образів із застосуванням статистичного методу як найбільш зручного з погляду вірогідності розпізнавання.

При формуванні ознакового простору для діагностики необхідно зробити допущення, що як навчальні підприємства m_1 і m_2 теоретично можна обрати будь-які підприємства, але для порівнянності даних і більш об'єктивного процесу діагностування будуть обрані підприємства, які працюють у тій же галузі, що і підприємство, рівень інноваційно-інвестиційної спроможності якого буде діагностуватися. Це позбавить від необхідності враховувати й фактори макросередовища. Фактори макросередовища прямо впливають на мікросередовище, обумовлюючи, таким чином, міжгалузеві відмінності на рівні макросередовища. Якщо в якості навчальних обрати підприємства з різних галузей, то урахування факторів макросередовища було б обов'язковим, тому що треба було б порівнювати ознаки, що характеризують різницю не тільки між підприємствами, але й між галузями, у яких вони функціонують. Таким чином, вплив макросередовища при такому підході буде враховано, але не прямо, а опосередковано, через внутрішньогалузеві фактори [9, с.71].

Система, що розпізнає, будучи центральною ланкою в вирішенні завдань діагностики І-ІСП, висуває високі вимоги до якості вхідної інформації. Ознаковий простір – це узагальнена характеристика діяльності підприємства по більш ніж одній ознаці у формі набору чисел, кількість (розмірність простору) яких дорівнює числу ознак [9, с.71]. У такій формі вхідна інформація, що надходить на вхід системи, що розпізнає, придатна для подальшої обробки за допомогою цієї системи. Ознаковий простір є синтетичним вираженням внутрішньофірмових процесів, що обумовлюють характер І-ІСП.

Складність процесу діагностики І-ІСП полягає у тому, щоб сформувати таку систему показників, яка, з одного боку, задовольняла би вимозі вірогідності й об'єктивності відображення інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві, з іншого, – описувала би їх докладно й всебічно. Крім того, система показників І-ІСП вибирається так, щоб уникнути дублювання інформації різними показниками, тобто кожний показник має характеризувати нове явище в його діяльності.

Ще одним критерієм якості системи показників діагностики І-ІСП у конкурентному просторі є порівнянність, виражена в можливості порівнювати комерційні підприємства різного масштабу або неоднакової структури. Для цього обов'язково наявність в ознаковому діагностичному просторі відносних показників, які дозволяють самі по собі порівнювати результати діяльності різних підприємств (наприклад, показники рентабельності інвестицій та ін.).

Результати досліджень показують, що саме за допомогою економічних показників можна всебічно й однозначно оцінити стан і сутність якого-небудь економічного процесу або явища. За своїм змістом економічні показники являють собою відображення реалізованих у господарській системі дій, обраних у процесі прийняття рішень. Будь-яке управлінське рішення й, відповідно, зміна безлічі реалізованих дій знаходить своє відбиття в динаміці економічних показників.

Ефективність і доцільність використання в методиці тих або інших показників буде залежати від мети, завдань і об'єктів дослідження при діагностиці. При цьому необхідно

відзначити, що розбіжності в постановці завдань діагностик пов'язані з розбіжністю у виборі показників, тому що останні визначаються внутрішніми й зовнішніми користувачами інформації. Тому вибір системи показників діагностики І-ІСП у конкурентному просторі залежатиме від того, на якого користувача має бути орієнтована дана інформація.

Вибір системи показників може здійснюватися експертами, і він може змінюватися залежно від економічної ситуації й потреби користувача інформації.

Пропонований у даному дослідженні підхід до діагностики І-ІСП у конкурентному просторі по суті зводиться до діагностики інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності підприємства (І-ІКП) та відрізняється комплексним і системним характером.

Комплексний характер полягає у використанні багатоконтурного ареалу діагностики, що відрізняє даний підхід від запропонованих раніше. Багатоконтурність процесу діагностики І-ІКП визначається (рис. 2):

- двомірним розподілом стану конкурентного інноваційно-інвестиційного середовища;
- тримірним розподілом ознакового діагностичного простору;
- часовим виміром діагностичної процедури.

При цьому ознаковий простір включає, на відміну від запропонованих раніше, інтегральні показники, які відображають кілька аспектів інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства.

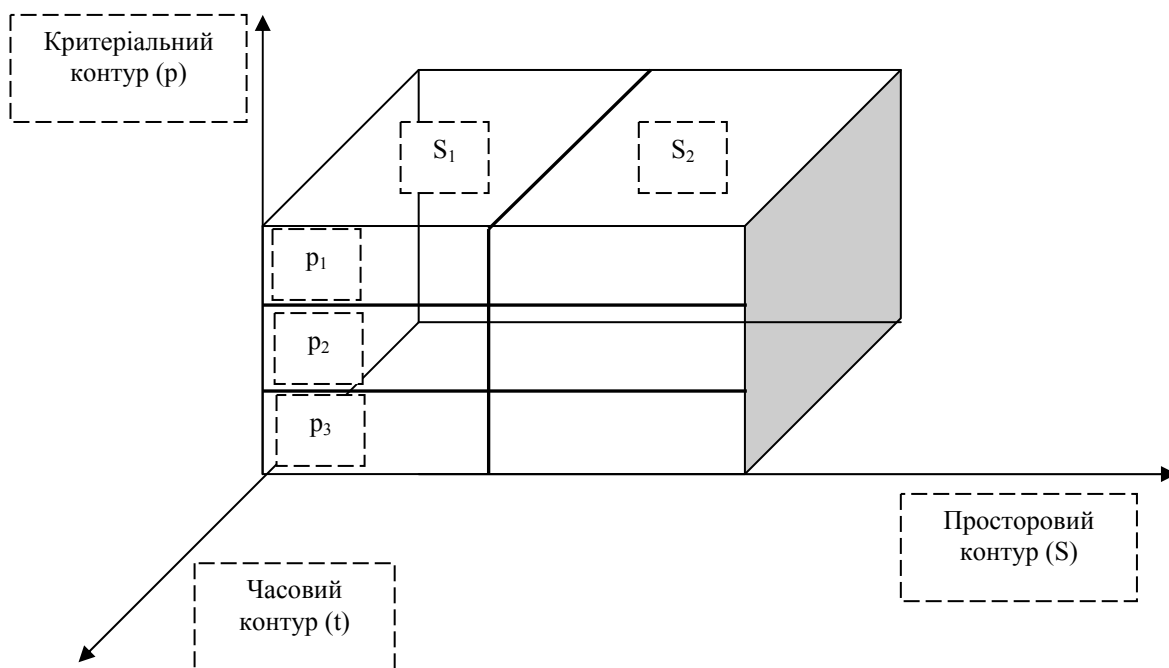

Рис. 2. Багатоконтурний ареал діагностики інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності підприємства (І-ІКП)

Джерело: розробка автора

Системний характер запропонованого підходу проявляється в тому, що динамічний вектор (ідентифікація І-ІСП у часі) відображає динаміку показників у їхньому взаємному співвідношенні як елементів системи І-ІСП.

Важливим моментом методологічного забезпечення діагностики І-ІСП у конкурентному просторі є обґрунтування методів, етапів і системи показників діагностики. Очевидно, що вибір системи показників повною мірою визначається переліком напрямків здійснення процедури діагностування.

На основі ланцюга компетенцій підприємства в інноваційно-інвестиційній сфері та можливості отримання статистичної інформації для їх оцінки, запропоновано як напрями діагностики І-ІКП використати такі:

- акумулювання фінансових і матеріальних ресурсів для здійснення інноваційної діяльності;
- активне маневрування інвестиційними ресурсами (оптимізація фінансових потоків щодо реалізації інвестиційних проектів і програм);
- оцінювання реальних інвестиційних можливостей підприємства;
- підвищення інноваційності ресурсів інтелектуального капіталу (здатність працівників розробляти та впроваджувати інновації).

Ступінь деталізації або угруповання конкретних показників і коефіцієнтів у межах запропонованих напрямків може бути різною залежно від цілей діагностування, специфіки об'єкта діагностування й суб'єкта, що проводить діагностику (особи, що приймає рішення).

Запропонований у даному дослідженні підхід до діагностики І-ІКП передбачає використання інтегральних показників, при цьому особливим завданням є розробка рекомендацій з формування ознакового простору (p) для проведення діагностики.

Як ознаковий простір можуть бути обрані будь-які інтегральні показники, що відображають один або одночасно кілька напрямів інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства, що залежить від цілей діагностування. Очевидно, що результат діагностики, у процесі якої використані інтегральні показники відразу за кількома напрямками, буде мати комплексний характер і дозволить одержати всебічну оцінку про об'єкт дослідження.

Складність вирішення даного завдання обумовлена тим, що, забезпечуючи принцип комплексності, до ознакового простору мають входити не один, а кілька інтегральних показників. По суті дане завдання є завданням багатомірного (полікритеріального) розпізнавання І-ІСП. А з погляду ймовірності помилок багатомірного розпізнавання І-ІСП погрішність мінімальна при ($p=3$) і зростає в міру збільшення (p) [9, С. 120]. Тому вирішення даного завдання зводиться до створення тримірного ознакового простору, тобто трьох інтегральних показників.

Враховуючи вищевикладене, у даному дослідженні об'єднані запропоновані напрямки діагностики І-ІСП у конкурентному просторі і представлені у вигляді трьох інтегральних показників:

- а) інтегральний показник ефективності використання грошових коштів для фінансового забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності;
- б) інтегральний показник інноваційно-інвестиційних можливостей підприємства);
- в) інтегральний показник соціально-мотиваційного забезпечення І-ІСП.

В результаті подальшого сполучення цих трьох інтегральних показників буде отриманий також агрегований показник інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності підприємства, який ґрунтується на розрахунку логарифма відношення правдоподібності.

При формуванні ознакового простору (тобто системи інтегральних показників) необхідно враховувати, що вхідна інформація для розрахунку інтегральних показників має бути доступною не тільки по підприємству, що діагностується, але й по підприємствах, які формують класи S_1 і S_2 . Це мають бути документи, які не являють собою комерційну таємницю й можуть бути опубліковані у відкритій пресі, в електронних виданнях (в Інтернеті), які здаються щомісяця в податкову інспекцію й регулярно надаються в управління статистики.

Урахування маркетингового аспекту (конкурентного середовища) досягається тим, що в якості класів S_1 і S_2 у процесі розпізнавання будуть прийняті підприємства з високим (достатнім) або низьким рівнем інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності. Таким чином, об'єкт, що діагностується, буде розпізнаний за ознаками, які представляють інтерес з погляду цілей діагностування, і серед інших об'єктів, що формують конкурентний простір.

У результаті проведених досліджень можна сформулювати особливості та вимоги до методологічного забезпечення діагностики І-ІСП у конкурентному просторі:

- запропонований до практичного використання підхід базується на математичному апараті теорії розпізнавання образів із застосуванням статистичного методу як найбільш зручного з погляду вірогідності розпізнавання;

- для порівнянності даних і більш об'єктивного процесу діагностування необхідно обрати підприємства, які працюють у тій же галузі, що і підприємство, рівень інноваційно-інвестиційної спроможності якого буде діагностуватися. Це позбавить від необхідності враховувати й фактори макросередовища;

- система показників І-ІСП формується так, щоб уникнути дублювання інформації різними показниками, тобто кожний показник повинен характеризувати нове явище в його діяльності;

- обов'язкова наявність в ознаковому діагностичному просторі відносних показників;

- діагностика інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності підприємства (І-ІКП) має багатоконтурний ареал, який характеризується двомірним розподілом стану конкурентного інноваційно-інвестиційного середовища, тримірним розподілом ознакового діагностичного простору та часовим виміром діагностичної процедури;

- ознаковий простір має містити, на відміну від запропонованих раніше, інтегральні показники, які характеризують кілька аспектів інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства;

- кількість інтегральних показників, які входять до ознакового простору, обмежена й не може перевищувати трьох з погляду ймовірності помилки багатомірного розпізнавання;

- вхідна інформація для розрахунку інтегральних показників ознакового простору має бути доступна не тільки по підприємству, що діагностується, але й по підприємствах, які формують класи розпізнавання.

Перспективою подальших досліджень може бути розробка методики розрахунку інтегральних показників, що створюють ознаковий простір та критеріїв класового розподілу діагностичного простору.

Література:

1. Осецький, В.Л. Інвестиції та інновації: проблеми теорії і практики [Текст]: монографія / В.Л. Осецький. – К.: ІАЕ УААН, 2003. – 412 с.
2. Проблеми і перспективи ринково-орієнтованого управління інноваційним розвитком : монографія / за ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенко. – Суми : ТОВ "друкарський дім "папірус", 2011. – 644 с.
3. Соколова Л.В. Моделювання вибору інвестиційно-привабливого промислового об'єкту / Л.В. Соколова, Т.М. Герман // Економіка : проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. Випуск 249. – В 5 т. – Т. 5. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2009. – С. 1312-1316.
4. Микитюк П.П. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств : монографія / П.П. Микитюк. – Тернопіль : Тернограф, Тернопільський національний економічний університет, 2009. – 304 с.
5. Смолінська Н.В. Методичні підходи до оцінювання рівня інноваційної спроможності підприємства / Н.В. Смолінська // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4. – С. 215-221.
6. Мельник О.Г. Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція та інструментарій: монографія / О.Г. Мельник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 344 с.
7. Моделі аналізу та управління конкурентоспроможністю промислових підприємств. Наукове видання / С. В. Мілевський, О. В. Мілов. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2007. – 156 с.
8. Булах І.В. Оцінка конкурентоспроможності підприємства сфери телекомунікацій: монографія / І.В. Булах, Т.Б. Надтока. – Донецьк: "ДВНЗ ДонНТУ", 2010. – 244 с.
9. Фомин Я.А. Диагностика кризисного состояния предприятия: учеб. пособие для вузов / Я.А. Фомин. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 349 с.

Scientific journal «ECONOMICS AND FINANCE»

Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland

**WIRTSCHAFT UND MANAGEMENT:
PROBLEME DER WISSENSCHAFT UND PRAXIS**

Sammelwerk der wissenschaftlichen Artikel

Volume 1

Passed for printing 20.12.2014. Appearance 25.12.2014.

Format 60x84/16.

Conventional printed sheets 26. Circulation 300 copies. Order 15.

Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014

For permission to use material from this text, please contact the publisher at:

Verlag SWG imex GmbH
Bärenschanzstr, 75
Nürnberg, Deutschland,
Telefon: +380688517552
E-Mail: swgimexgmbh@gmail.com

ISBN 978-3-00-048438-4